І чужому научайтесь,
Свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303.
434-0237
434-0807
УНСоюз: 435-8740
— Тел. в Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5837

РІК LXXII. Ч. 19. TWO SECTIONS (SECTION 1) ДЖЕРЗІ СИТІ І НЮ ЙОРК, СУБОТА, 29-го СІЧНЯ (JANUARY) 1966 No. 19. VOL. LXXII.

ОСТАННІ ВІСТІ

Пятниця, 28-го січня 1966 р.

В АМЕРИЦІ

ПЕРШІ АМЕРИКАНСЬКІ АСТРОНАВТИ НА МІСЯЦІ МАТИМУТЬ З СОБОЮ 150 ФУНТІВ ІНСТРУМЕНТІВ, якими будуть переводити різні географічні експерименти, досліджуючи поверхню та внутрішній склад Місяця. Передбачається, що перші остронавти будуть на Місяці 14 годин, але вони там залишать малий атомовий генератор, який обслуговуватиме радіо від 6-ох місяців до одного року. Передбачають, що експедиція на Місяць відбудеться в 1969-му році. Інструменти є малі, але вони мають бути дуже докладні, і тому ними можна буде виконати основні геофізичні досліди. Астронавт має в пляні відійти від місця осідку кабіни на віддаль 1,000 стіп.

ДЕПАРТАМЕНТ ОБОРОНИ ЗАБОРОНИВ ПОХОВАТИ НА НАЦІОНАЛЬНОМУ ЦВИНТАРІ КОМУНІСТА ТОМПСОНА. Томпсон, голова Комуністичної партії ЗДА, помер в жовтні м.р. Його жінка просила Департамент Оборони поховати спалені тлінні останки свого чоловіка на цвинтарі в Арлінгтоні, бо Томпсон мав таке відзначення під час світової війни, яке давало йому на це право. Департамент початково дозволив похорон, але ветеранські організації протестували, щоб Томпсон, який був засуджений за державну зраду, був похований на цвинтарі героїв. Департамент Справедливости вирішив, що Томсон був засуджений до довшої кари від п'ятьох років тюрми, і тому не можна його ховати в Арлінгтоні.

ТРУМАН — КАНДИДАТОМ НА МИРОВУ НАГОРОДУ НОБЕЛЯ .Сенатор демократ із Мізурі Едвард В. Лонґ зголосив колишнього президента Гаррі С. Трумана на мирову нагороду Нобеля. Сенатор Лонґ вислав листа в цій справі до Комітету Нагороди Нобеля в Осльо в Норвегії. В цьому листі він пише, що роки після другої світової війни були дуже критичні для світового миру. Провідником Західнього світу був тоді Гаррі Труман. Мало є в світі людей, які могли б конкурувати з Труманом в ділянці змагань до миру і братерства між народами світу.

ЧИСЛЕННІ АМЕРИКАНСЬКІ МІСТА СТАРАЮТЬСЯ ДІСТАТИ ЄГИПЕТСЬКУ СВЯТИНЮ, ЯКУ ЄГИПЕТ ПОДАРУВАВ ЗДА з вдячности за те, що Америка дала 16 мільйонів долярів на збереження старинних пам'яток, які була б залила вода з греблі в Асвані. Президент Джансон має найменувати комітет, який має вирішити, як цю 2,000-річну святиню перевезти до ЗДА з Єгипту, і де її примістити в цій країні. Смитсонський Інститут плянує привезти цю святиню до Вашинґтону, а Метрополітальний Мистецький Музей до Ню Йорку. Святиня розібрана на 647 кусків пісковика, які переховуються в плетених кошах. Цю святиню хочуть мати Філядельфія, Мемфіс (Теннессі), Маямі (Флорида), та інші міста. Питання є, де вона мала б стояти: під дахом, чи на свіжому повітрі. А також і те, чи вона зможе витримати вологість і холод, який є в деяких стейтах ЗДА.

КОШТИ ПРОЖИТКУ В МИНУЛОМУ РОЦІ ЗБІЛЬШИЛИСЯ НА 2 ВІДСОТКИ в порівнянні з 1964-им роком. Представник Уряду передбачає, що і в цьому 1966-му році кошти прожитку будуть збільшуватися. В грудні кошти прожитку збільшилися на 0.4 відсотка в порівнянні з листопадом і становили 111 0 відсотка в порівнянні з пересічними цінами з років 1957-1959. В грудні м.р. збільшення індексу цін настало внаслідок подорожчання харчів. Збільшення індексу цін в одному році аж на 2 відсотки було найбільшим від 1958-го року, коли кошти прожитку збільшилися були аж на 2.8 відсотка. Пересічне збільшення індексу цін в останніх 5-ох роках становило 1.3. Тепер воно збільшилося до 1.7 відсотка.

У СВІТІ

БРИТАНІЯ НЕ ВІДМОВИТЬСЯ ВІД СВОЇХ ВІЙСЬКОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ У СВІТІ — запевнили американських державних мужів чільні представники британського уряду. До Вашинґтону прибули британські міністри закордонних справ Майкел Стюарт і військових справ Деніс Гілі з групою своїх найближчих співробітників та відбули важливі конференції в Державному Департаменті. Зокрема, вони заявили, що британські збройні сили залишаться непоменшеними на Маляйському півострові (Маляйзія) і на Борнео в Південній Азії та в Західній Німеччині.

БРИТІЙСЬКИЙ СОЦІЯЛІСТИЧНИЙ УРЯД ВІДНІС велику перемогу у додаткових виборах в окрузі Голл. Кандидат соціялістичної Партії Праці виграв вибори більшістю 5.351 голос над кандидатом опозиційної Консервативної партії, дармащо у виборах в 1964 році тамошній кандидат Партії Праці виграв був більшістю тільки 1.180 голосів. Коли б Партія Праці програла була ці вибори, то її більшість в парляменті була б скорчилась до одного голосу. Тепер вона має не тільки більшість трьох голосів, але моральну перемогу, як доказ, що настрої в британському громадянстві є по стороні урядової Партії. Праці.

ДИРЕКТОР ПОЛІТИЧНОГО ДЕПАРТАМЕНТУ КОМУНОКИТАЙСЬКОЇ АРМІЇ, ГІШЯО ГУА, ВИГОЛОСИВ в Пейпінґу радіопромову, в якій західні коментатори добачують познаки конфлікту між китайськими партійцями та професійними військовиками. Названий комунокитайський політком підтримує тезу, що перемогу ґарантує велике число політично індоктринованих вояків. Однак він сам признає, що є такі військовики, які твердять, що у війні рішає краще узброєння і вишколення та що армія не повинна сліпо слухати партійних наказів, а бути співвирішним чинником у формуванні політики.

ПІВНІЧНО-В'ЄТНАМСЬКИЙ ПОРТ ГАЙФОНҐ ЧАСТИННО ЕВАКУЙОВАНИЙ і перетворений у фортецю — твердить тамошній кореспондент московської „Правди". Майже всіх жінок і дітей вивезено, а на дахах фабрик і різних високих будинків поставлено протилетунські гармати й скоростріли. Північно-в'єтнамські комуністи рахуються з можливістю, що американці збомбардують Гайфонґ, дармащо найближче до того порту бомбардування відбулося за 13 миль від міста 24 грудня минулого року.

ЯПОНІЯ ХОЧЕ ВИКОРИСТАТИ теперішню гостру господарську кризу Індонезії, щоб своєю масивною допомогою відзискати в Індонезії впливи, що їх вона там мала в часах своєї окупації за останньої світової війни. Японський міністер торгівлі і промислу Такео Мікі назвав ще Західню Німеччину й Голляндію, з якими Японія рада б зорганізувати санацію господарки Індонезії. Індонезія завинила чужим країнам коло 3 більйони долярів, з того коло 2 більйони Совєтам за зброю. За отримувані від Японії гроші титулом воєнного відшкодування Сукарно будував люксусові готелі й інші будівлі репрезентаційного характеру.

ВЖЕ ВКОРОТЦІ ПОЯВИТЬСЯ КНИЖКА, ПРИ ДОПОМОЗІ ЯКОЇ УНС І „СВОБОДА" СПОДІЮТЬСЯ ЗІБРАТИ $100.000 НА ФОНД УКРАЇНСЬКОГО КАТОЛИЦЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ В РИМІ

Уже вкоротці появиться друком у люксусовому виданні Українського Народного Союзу книжечка „МАЄМО КАРДИНАЛА", при допомозі якої УНС і „Свобода" сподіваються зібрати бодай сто тисяч долярів на фонд Кардинала Йосифа для завершення будови і влаштування запляновалого й заініційованого ним Українського Католицького Університету в Римі. Книжка має 88 сторінки великого формату, портрети Кардинала в природних кольорах та 55 ілюстрацій, в цьому багато оригінальних, які ще ніде не були публіковані. На її зміст складається опис креації четвертого в історії Української Католицької Церкви кардинала Йосифа Сліпого Коберницького - Дичковського під час історичних урочистостей в Римі 22 і 25-го лютого минулого року, як також історичне тло цих подій, їх значення для Української Церкви й українського народу. біографію кардинала Йосифа, як і короткі біографії трьох попередників — кардиналів Ізидора, Михайла Левицького і Сильвестра Сембратовича. В книжці, крім вступних завваг, є такі короткі розділи: „Українські дні в Римі", „Ватикан", „Українська панорама в Римі", „Кардинали в Католицькій Церкві", „Українські кардинали", „Напередодні великої події", „Перша урочистість", „Публічна консисторія", „Історична авдієнція" (з текстом промови Папи Павла VI і кардинала Йосифа), „Прославлення України", „На многі літа, Владико". Кардинал Йосиф Сліпий Коберницький - Дичковський" (біографія), „Кардинал і патріярхат", „В дусі екуменізму", „Куля і хрест" і, на закінчення, Грамота про створення Українського Католицького Університету в Римі. Головну частину змісту цієї книжки становлять вже публіковані в „Свободі" і тепер доповнені репортажі ред. А. Драгана із участи в урочистостях креації кардинала Йосифа, в Римі рік тому, як і цілком нові матеріяли. Книжка має модерне мистецьке оформлення у виконанні артиста Богдана Титли, який приготовив також і обкладинку, фотокопія якої (поменшена) поміщена побіч. Книжка появиться у двох виданнях — окремо українською й укремо англійською мовами.

Ця в історії українських публікацій чи не найбільш люксусово видана книжка призначена для масового поширення з тією думкою, щоб при її допомозі — заки появиться основнна праця про цю рідкісну в українській історії подію — утривалити її в пам'яті та, головно, зібрати при допомозі цієї книжечки так дуже потрібні фонди на здійснення одного з великих плянів нашого Кардинала — будови й устаткування Українського Католицького Університету в столиці християнського світу, Римі. Публікуючи цю книжечку в тій цілі, Український Народний Союз і „Свобода" продовжують те, що вони завжди досі виконували й виконують сьогодні: дати основну підтримку для розвитку нашої культури, підготови нових кадрів для її творців і носіїв. На терені своєї діяльности: в ЗДА і Канаді, УНСоюз подібною підтримкою, як і гіпотечними позичками, допомагає будувати українські церкви, школи й народні доми, недавно він вів подібну збіркову акцію на будову й устаткування колеґії в Стемфорді, по своїх спроможностях причинився до подібних будов православних осередків і тепер він також бажав би основно причинитись до завершення будови нашої високої школи в Римі. Крім того, книжечка повинна б відповідно причинитися й до дальшого поширення та збільшення започаткованої вже серед нашого громадянства акції збірки фондів на ту саму ціль, яка в деяких наших осередках, наприклад у Торонті, дала дуже поважні результати. Як уже інформовано, в метрополії Ню Йорку і Ню Джерзі створено Ініціятивний Громадський Комітет, який плянує велику імпрезу — 100-доляровий бенкет, прибуток із якого призначений на ту саму ціль. УНСоюз сподівається, що книжка, про яку мова, причиниться до розгорнення цієї збіркової акції на найширшу скалю та з найкращими наслідками.

Фотокопія (поменшена) обкладинки до книжки „Маємо Кардинала" у виконанні артиста Богдана Титли. Портрет Кардинала на цій обкладинці є в повному кольорі.

Президент передбачає збільшення економіки і в цьому році

Вашинґтон. — Президент Джансон 27-го січня переслав Конґресові Економічний звіт, в якому заявив, що ЗДА зможуть і в цьому році продовжувати збільшення своєї економіки та зменшування числа безробітних без одночасного росту цін на товари. Але Президент заявив при цьому, що коли б його передбачення виявилися під час року неправильними, то він не вагатиметься збільшити податки, щоб не допустити до інфляції, яка є дуже шкідлива для народу. Коли вдасться втримати збільшування економіки в теперішньому темпі, казав Президент, то вдасться втримати стабільність цін і заробітних платень. Разом із Економічним звітом Конґрес дістав і звіт Ради економічних дорадників. Звіт економічних дорадників твердить, що промислова і фармерська продукції країни розвиваються задовільно, хоч у В'єтнамі ведеться війну. Цей звіт твердить, що і в цьому році інфляція не буде збільшуватися в швидшому темпі, як це було в попередньому році. Але передбачення представника Департаменту праці трохи не погоджуться з цим місцем звіту економічних дорадників, бо стверджує, що кошти прожитку в 1965-му році збільшились аж на 2% в порівнянні з 1964-им роком, а таке велике збільшення індексу цін вже має інфляційний характер. Президент в своєму Економічному звіті підкреслює той радісний факт, що економіка ЗДА вже п'ятий рік збільшується, не зважаючи на те, що економісти старої школи гадають, що так звані економічні цикли передбачають звишку й знижку економіки щодва роки. Президент стверджує, що в 1965-му році число затруднених збільшилося на — 2 400 000, бо на стільки відкрито нових варстатів праці, хоч використовується одночасно найновіші здобутки автоматизації праці. Число затруднених в грудні м. р. зменшилось до 4.1% всіх робітних сил країни, тижневі заробітки фабричних робітників збільшилися на 3.5%, і прибутки корпорацій збільшилися на 20% після заплачення податків. Та Президент підкреслив, що він скористає з права застосувати фіскальні або монетарні обмеження, щоб не допустити до інфляції, коли про це не дбатимуть ті, від яких залежить висота цін на товари та висота заробітків і платень. Президент заповів вже у Бюджетовому Зверненні, що він заплянував приспішене стягання податків, та що пропонує привернення більших податків від телефонічних розмов і від продажу нових авт. Ці податки були зменшені від 1-го січня ц. р., але Президент пропонує збільшити їх до давнішої висоти. У звіті економічних дорадників говориться про те, що заробітні платні можуть бути збільшувані при заключуванні нових контрактів найбільше до 3.2%, бо таке збільшення не спричиняє інфляційного тиску на валюту. Президент сказав, що кілька років тому говорено про „економічне чудо" в Европі, де економіка розвивається впродовж кількох років, не зважаючи на закони про економічні цикли. Тепер світ говорить про „економічне чудо в Америці", де збільшується економіка вже 5 років, і де в одному 1965-му році на 2 200 000 осіб більше мали такий прибуток, що вони вийшли з тієї категорії, що її зараховується до вбогих. Президент закінчив свій Економічний звіт надією на те, що всі заінтересовані чинники, працедавці і робітництво, будуть старатися про те, щоб економіка ЗДА могла і в цьому 1966-му році розвиватися в такому —темпі, як і в попередньому році.

ОЛЕНА ШТОГРИН, ДОВГОЛІТНЯ ГОЛОВНА РАДНА УНС І ВИДАТНА ГРОМАДСЬКА ДІЯЧКА, ПОМЕРЛА У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

Сл. п. Олена Штогрин

В п'ятницю, 28-го січня перед полуднем, як це число „Свободи" вже друкувалося на пресі, з Філядельфії наспіла телефоном сумна вістка, що там у ночі на 28-го січня померла на 66-му році життя сл. п. Олена Наталія із Субтельних Штогрин, довголітня головна радна Українського Народного Союзу, одна із найвидатніших наших громадянок і діячок. Покійна народилася 16-го січня 1900-го року в селі Мислова, Скалатського повіту, в Західній Україні. Здобувши освіту, вона вже в краю включилася у великий національний рух, що силою й волею українського народу почав прибирати своїх власних, державних форм. Переїхавши до ЗДА після першої світової війни, сл. п. Олена Штогрин з найбільшою відданістю і посвятою продовжувала свою громадську активність, зокрема в союзовій, жіночій та харитативній ділянках. До Головного Уряду УНСоюзу була обрана вперше на 21-ій конвенції в 1946-му році і від того часу перевибирана на чергових конвенціях, включно з останньою, 25-ою, що відбулася в Ню Йорку в 1962-му році. Її активність набрала розмірів і форм аж до самопосвяти під час великого переселення українських скитальців після другої світової війни в рямках Злученого Українського Американського Допомогового Комітету. Крім УНСюзу, в якому була теж 21 рік секретаркою Відділу, належала до керівних органів УККА, ЗУАДК і Союзу Українок Америки. Тіло приміщене в похоронному домі Михайла Насевича при 109 Іст Табор (Тейбор) Ровд у Філядельфії, де й відбудеться панахида в понеділок, 31-го січня о год. 8-ій вечора. Похорон у вівторок, 1-го лютого, о год. 9ій рано із згаданого похоронного заведення до української католицької церкви св. Хреста в Найставні й опісля на український католицький цвинтар у Факс Чейсі. Осиротила мужа Павла та синів Володимира і Євгена з дружинами і внуками, братів Мирослава та Богдана і сестер Надію і Зиновію з Родинами. Вічна Й Пам'ятя!

СЕНАТОРИ ЗА І ПРОТИ БОМБАРДУВАННЯ В'ЄТНАМУ

Вашинґтон. — 15 демократичних сенаторів підписали петицію до Президента, щоб покищо не відновляти бомбардування Північного В'єтнаму. Петиція, що її промотором був демократичний сенатор стейту Індіяни Венс Гарткі, являється останнім намаганням групи сенаторів вплинути на порішення Президента щодо бомбардування Північного В'єтнаму. Підписані під петицією сенатори, покликаються на практику президента Лінкольна, який перед кожним порішенням прислухався до думки інших, просять Президента, щоб він перед порішенням дальшої воєнної акції у В'єтнамі вислухав опінії Конґресу. Демократичний сенатор стейту Пенсильванії Джозеф Кларк, що був речником підписаних під петицією сенаторів, сказав, що на його думку уряд задумує відновити бомбардування Північного В'єтнаму, а „це може привести до пункту, з якого не буде вороття, і розвинеться в атомову війну". Група п'ятнадцяти сенаторів сподіється, що її петицію підпише ще двадцять інших сенаторів. Пресовий секретар Президента Біл Д. Моєрс висловив опінію, що ця петиція не буде фактором в порішенні Президента. Уряд стверджує, що на конференції в Білому Домі у вівторок 18 до 20 сенаторів, демократів і републіканців, заявились за дальшим бомбардуванням Північного В'єтнаму. Демократичний сенатор стейту Міссісіпі Джон Стенніс, голова підкомітету підготови в Сенаті, закликав не лише посилити бомбардування Північного В'єтнаму, але виявив, що треба буде вислати ще 600 тисяч американських вояків до В'єтнаму.

Папа і західні світські лідери бажають успіху конференції роззброєння

Женева. — Папа Павло VI переслав на руки генерального секретаря Об'єднаних Націй У Танта широке звернення, в якому передає свої бажання і благословенство Женевській конференції роззброєння, яка у четвер 27-го січня відбула знову своє пленарне засідання після останньої чотиримісячної перерви. Женевська конференція формально є Підкомісією Об'єднаних Націй для справ роззброєння, яка постала ще у 1959 році на базі порозуміння між ЗДА й СССР щодо її складу: 5 західніх держав (ЗДА, Британія, Італія, Канада і Франція), 5 комуністичних (СССР, Польща, Румунія, Чехословаччина і Болгарія) та 8 невтральних. Однак Франція від початку бойкотує ту конференцію, вважаючи, що вона й так не доведе до ніякого позитивного висліду. Все ж, Папа у своєму зверненні говорив кількакратно про „18-членну" конференцію, а не 17-членну. Папа підкреслив, що мир не можливий „без істотного і контрольованого зменшення у зброєнні" і тому бажав конференції „повний успіх". Поруч із Папою — обширне звернення переслав конференції президент Джансон. Відчитав його голова американської делегації Вільям Фостер. Джансон підкреслив, що хоч у справі В'єтнаму існує тепер різниця думок, проте всі погоджуються щодо потреби роззброєння. „Виминути війну, зокрема ядрову війну — це центральна спільна журба всього людства" — почав своє звернення президент Джансон. Він наполягав на підписання міжнародної конвенції проти поширення атомової зброї. ЗДА зголосили в цій справі конкретний проєкт із 7-ох точок. Президент покликався в цій справі також на окрему резолюцію Конґресу. Своє звернення схопив також у сімох точках

Крім Папи і президента Джансона окремі звернення переслали ще генеральний секретар ОН У Тант і британський прем'єр Гаролд Вільсон. Однак перший виступ совєтського представника Сємйона Царапкіна не ворожить великого успіху конференції: він заявся проти Америки, як „агресора" у В'єтнамі та проти Західньої Німеччини, як країни, яка з жадоби „реваншу" змагає до осягнення атомової зброї. Щодо конкретного проєкту договору проти поширення атомової зброї, то він знову заявився рішуче проти будь-якої міжнародної контролі: проєкт такої контролі, заявив він, „належить вже до історії", а говорити можна тільки про односторонню контролю, яка „цілком вистачає".

ПОЧАЛАСЯ КАМПАНІЯ ЗА НАЙМЕНУВАННЯ Ф. Д. РУЗВЕЛТА МОЛОДШОГО НА КАНДИДАТА НА ГУБЕРНАТОРА

Ню Йорк. — В нюйоркському стейті вже почалася кампанія за те, щоб Демократична партія найменувала на свого кандидата на губернатора стейту Ню Йорку сина покійного президента — Френкліна Делана Рузвелта молодшого. Цю кампанію веде окрема комісія під проводом Алберта Л. Гехта. Сам Ф. Д. Рузвелт мол. заявив, що знає про цю працю кампанії, але покищо особисто не займає до неї становища.

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНІМ СВІТІ

СТУДЕНТИ ВЛАШТОВУЮТЬ ВЕЧІР ПОЕЗІЇ

Філядельфія. — Українська Студентська Громада у Філядельфії влаштовує в неділю, 30-го січня, в залі Дому Української Молоді при вулиці Олд Йорк ч. 4949 вечір нової української поезії. У вечорі беруть участь молоді поети з Ню Йорку Богдан Бойчук, Юрій Тарнавський і Патриція Килина, як теж відома поетеса з Бразилії Віра Вовк і місцевий молодий поет Марко Царинник. Початок вечора о год. 7.30. Доїзд до дому СУМА підземною залізницею до стації Лоґан.
Українці у вільному світі —

ДИТЯЧА ОПЕРА М. ФОМЕНКА — НА СЦЕНІ

Філядельфія. — Філядельфійський Відділ Українського Музичного Інституту під проводом проф. Юрія Оранського, що започаткував минулого року створення музичного театру виставою опери М. Лисенка „Пан Коцький", заплянував нову виставу. Буде це дитяча опера Миколи Фоменка „Кі-Кі". Цю драматичну оперову сценку з прологом і епілогом написав поет Леонід Мосендз. Вистава відбудеться в неділю, 30-го січня ц. р., о год. 6-ій увечорі, в залі Горожанського Клюбу при вулиці Клярісса, в дільниці Джерментавн у Філядельфії. Режисерує виставу реж. Володимир Шашаровський, мистецьке оформлення виконала Софія Лада, а фортеп'яновий супровід спочиватиме в руках Ґалі Саґатої. Музичний керівник вистави Юрій Оранський, він теж і дириґуватиме хором. Як солісти виступлять молоді учні УМІ кляси проф. Антоніни Лисенко, а саме Іванка Бульба, Катря Оранська і Маркіян Слободян, як теж дитячий хор УМІ. Крім вистави в першій частині імпрези відбудеться Різдвяний Концерт, в якому діти співатимуть колядки і щедрівки та й пісні Леонтовича, Стеценка, Білогруда, Барвінського, Ревуцького, Фоменка, Фіяли і Соневицького. Концерт і вистава будуть повторені у Трентові 6 лютого.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

Дві мірки

Державний секретар Дін Раск з огірченням говорив два дні тому на конгресовій Комісії для закордонних справ про дві мірки, стосовані всіма тими американцями, які виступають проти бомбардування Північного В'єтнаму. Він звернув увагу на те, що чейже американські літаки, які скидають бомби над Північним В'єтнамом, не виконують гіршої місії, як ті комуністичні терористи, що їх присилає Північний В'єтнам і що залишають на публічних місцях бомбу, прив'язану до ровера, чи обстрілюють з міномета квартиру американських вояків. Однак — відома справа — американські й міжнародні „оборонці миру" у В'єтнамі ніколи не заторкували найсутнішого питання: хто властиво, розпочав там війну, хто був спричинником трагічної смерти десятків тисяч невинних південних в'єтнамців, винищуваних у ході безглуздої терористичної акції, що її повели комуністи задля „підготови ґрунту", щоб повалити тамошній вільний режим. Американські й міжнародні „пацифісти" поквапно признавали рацію Північному В'єтнамові й комуністичному Китаєві, які твердять, нібито ЗДА порушили Женевський договір з 1954 року, що забороняє введення до В'єтнаму зовнішніх збройних сил. Але вони ніколи не таврували Північного В'єтнаму за перепачковування до вільної південної частини тієї поділеної країни вишколюваних північнов'єтнамськими інструкторами терористів-партизанів, а пізніше й реґулярних частин армії.

Американські й міжнародні „пацифісти" беззастережно прийняли твердження Москви-Ганою-Пейпінґу, що у Південному В'єтнамі ведеться „громадянська війна", в яку, мовляв, безправно встрянули З'єднані Держави, не дозволивши автохтонному народові самому вирішити свій внутрішній конфлікт. Відомо, що московсько-большевицький наїзд на Українську Народну Республіку та її оборонну визвольну війну большевики теж прозвали „громадянською війною", перейнявши місію фальшування історії від своїх царських попередників. Міжнародні, а зокрема американські „пацифісти" адресували й адресують свої заклики в справі миру у В'єтнамі виключно до Білого Дому — ніколи до Кремлю ані до резиденцій комунокитайських і північнов'єтнамських ватажків, дійсних підпалювачів війни, дійсних аґресорів.

Коли дві мірки стосують у своїй політиці комуністи або такі „невтральні" мужі, як Тіто, Нассер, Кваме Нкрумах чи Сукарно, то це річ природна, бо їхня політична гра спирається на фальшах. Коли двома мірками орудують американські бородаті „пісніки" й гістеричні дівчата, які є ляльками, що їх із-поза куліс тягнуть за шнурки комуністичні аранжери, то це теж логічно. Але це жалюгідне явище, коли в такій справі, як терор у Південному В'єтнамі й бомбардування Північного В'єтнаму, дві мірки стосують деякі американські конґресмени й сенатори, зокрема члени й прихильники організації „Американці для демократичної акції". Тому можна цілком зрозуміти огірчення Діна Раска. І тому з найбільшим признанням мільйони американців дізналися про слова Президента, сказані з початком цього тижня групі запрошених до Білого Дому сенаторів і конґресменів, що „він має важкий обов'язок не збільшувати легкодушно небезпек, які загрожують нашим воякам у В'єтнамі". Очевидно, це стосується небезпек, які зростають з кожним днем, в якому дозволяється північнов'єтнамському аґресорові на свободу рухів у війні проти Південного В'єтнаму й Америки. Ця трагічна гра у дві мірки повинна була вже давно скінчитися.

Увага для міста

Звернення президента Джансона до Конґресу в середу 26 січня про відбудову і розбудову американських міст заповідає нову еру урбанізаційного проґресу. Президент подав зариси великої державної допомоги, пропонуючи 2.3 більйона долярів на реалізацію шестирічного пляну, в тому числі на початкове плянування 12 мільйонів долярів. Турбота для міста, що її виявив Президент, зв'язана не лише з політикою, — це далекосяжна акція, що її ставить перед усім суспільством життьовий проґрес.

Історія побудови міст давня, як давнє зорганізоване суспільство. Перша відома міська громада — єгипетське місто Кагун, створене, як оселя для робітників, які будували піраміду Іллягум. З того часу постають все нові й нові міські громади для різних цілей скупчення людей на обмеженому терені. З того часу йде постійна розбудова і перебудова міст, зумовлена вимогою забезпечити житло, а впарі з тим і відповідні життьові умови для більшої кількости людей.

Модерні міста є вислідом великих соціяльних і економічних змін, що мали місце в 19-му сторіччі. Місто стало осередком не лише економічного життя, бо тут зосередились фабрики і замешкали робітники, але й осередком соціяльного, а далі й політичного та культурного життя. 19-те сторіччя — початок урбанізації суспільств. Коли, наприклад, у ЗДА в 1820 р. було 9.5 мільйона міського населення, то вже в 1870 році зросло воно до 38.5 мільйона. Ріст міст можемо спостерігати на рості світової метрополії Ню Йорку. В 1820 році Ню Йорк начислював 152.956 мешканців, у 1870 р. — 1,478.103, а сьогодні має близько восьми мільйонів, з передмістями — понад 11 мільйонів.

Сьогодні місто — це осередок життя народів. Безперервний зріст міста виніс численні проблеми, від економічно-соціяльних до здоровно-моральних, і тепер потрібно точного і розумного плянування, щоб уможливити життя сотень мільйонів людей, а також забезпечити життя майбутніх мешканців. Модерне суспільство — це міське суспільство. Економічні станиці ,фабрики, фінансові осередки, банки, високі школи, театри, музеї, бібліотеки, громадські й політичні орґанізації, — все це зосереджене по містах. Витворився новий тип людини — масової людини, психіку якої вирізьблює місто.

Читаючи звернення Президента ЗДА про міста, що є колискою нового суспільства, ми думаємо і про українське місто. Також і нашому місту історія призначила велике завдання — стояти на сторожі життя українського народу. Княже місто — це була твердиня, що забезпечувала країну проти ворожих нападів і організувала порядок у країні. Не менша роля нашого міста в нових часах. Розуміючи це, наші вороги намагались передусім опанувати наші міста. Знаємо з недавньоминулого досвіду, якою великою прогалиною в наших змаганнях був брак зорганізованого українського міста. Окупаційний режим в Україні присвячує пильну увагу місту, але не як осередкові українського життя, а, навпаки, як осередкові, що має допомогти в русифікації нашої країни. За статистикою, майже половина населення України живе тепер по містах. Одначе, Україна не має можливости плянувати розбудову своїх міст, організувати життя свого народу так, як це діється в Америці

КНИЖКА ВАСИЛЯ СИМОНЕНКА

У видавництві „Пролог" вийшла книжка, що є не лише надзвичайною мистецькою лектурою, але й дуже важливим документом. В цьому виданні зібрано поезії і щоденник померлого в 1963 році молодого українського поета Василя Симоненка.

Книжка має символічну назву „Берег чекань". В ній вибір поезій з двох збірок: „Тиша і грім", що вийшла в 1962 р., і „Земне тяжіння" — посмертної збірки із статтею про Симоненка та його творчість і коментарями літературного критика Івана Кошелівця. Найважливіший для цього видання фактичний матеріял, бо у книжці подані не лише друковані поезії Симоненка, але й ті, що їх він не міг надрукувати у совєтських видавництвах, як теж переведено порівняння на основі оригінальних творів, які були передані за кордон, як урядові редакції в Україні пофальшували творчість поета. Ім'я Симоненка було відоме вже за життя поета, але популярним в Україні стало воно після його смерти. Саме тому таку увагу приділила урядова цензура творчості цього поета, і саме тому такою вартістю є книжка „Берег чекань".

Василь Симоненко народився 1935 р. в селі Бієвцях на Полтавщині. В 1952 році закінчив сільську середню школу, а в 1957 р. — журналістичний факультет Київського університету. До 1963 р. працював у газетах на Черкащині.

Народжений і вихований в совєтському режимі, Симоненко йшов визначеним для совєтської молоді шляхом; він був членом комуністичної партії і бажав включитись у реальне життя. Та поет був обдарований живою думкою, яка допомогла йому критично оцінити совєтську дійсність. Критики вважають Симоненка продовжувачем Шенченка; він — як і Шевченко — виступив проти офіційної російщини, в обороні народу, проти тиранії, що не лише відбирає людині свободу, але й грабує людину з мрій і надій. Симоненко писав:

> Тремтіть, убивці, думайте, лакузи,
> життя не наліза на ваш копил . . .

і далі:

> Уже народ — одна суцільна рана,
> уже від крови хижіє земля,
> і кожного катюгу і тирана
> уже чекає зсукана петля.

Урядові опікуни літератури скоро пізнали суть поезії Симоненка. Йому загородили шлях до читача, замкнувши перед ним сторінки газет і журналів. Та, видно, поезія сильніша за урядові заборони, і сильніше у людей бажання знати правду, бо вірші Симоненка помандрували у відписах по всій Україні. Ці вірші, разом із щоденником поета, дістались й за кордон і тут викликали сенсацію.

Не маючи змоги знищити живе слово поета, що вже пішло в народ, урядові опікуни літератури взялися на провокацію. Вони змусили матір померлого поета засудити всіх тих його друзів, які поетові рукописи пустили по руках. Ці „захалявні" вірші не знаходять місця ні в посмертній збірці, ні в передруках у журналах, а друковані вірші піддаються урядовому фальшуванню.

Книжка „Берег чекань" має своїм завданням показати справжнього поета Василя Симоненка, оригінальні тексти його поезій в порівнянні з підробленими совєтською урядовою критикою, як теж недопущені в Україні твори і його щоденник. Ціна поезії Василя Симоненка велика. Його творчість сповнює читача вірою і надією у наш народ.

В одному із підпільних зошитів поезій Симоненка невідомий автор написав у передмові: „Колись історики літератури, може, й не назвуть Василя Симоненка найталановитішим поетом нашого покоління. Але ми знаємо, що серед нас не було і немає поета більшої громадської мужности, більшої рішучости, більшої безкомпромісовости, ніж Василь Симоненко".

Т.

Василь Симоненко

УКРАЇНСЬКИЙ ЛЕВ

> Бубнявіють думки,
> проростають словами,
> Їх пагіння бринить
> у завихренні днів.
> Цілий тиждень ходжу
> і живу між левами,
> Недаремно і місто
> називається Львів.
>
> Є міста ренеґати,
> є просто байстрята,
> Є леви, що мурликають,
> ніби коти,
> Божевільно безглуздо
> облизують ґрати,
> Ще й пишаються
> з власної сліпоти.
>
> Але думать про них
> я сьогодні не хочу,
> Бо мені трішечки повезло:
> Я побачив у Львові
> Шашкевича очі,
> Кривоносові плечі,
> Франкове чоло.
>
> Сивий Львове, столице
> моєї мрії,
> Епіцентре моїх радощів
> і надій,
> Вибухає душа,
> я тебе розумію,
> Але, Львове, хоч трішки
> мене зрозумій.
>
> Я до тебе прийшов
> із захопленням сина
> Від степів, де Славута
> леґенду снує,
> Щоби серце твоє
> одчайдушне левине
> Краплю сили вдихнуло
> у серце моє.

ДЕПАРТАМЕНТ СКАРБУ ВИМІНЮЄ „ДОЗРІЛІ БОНДИ"

В лютім, квітні, травні і серпні цього року мають „дозріти" федеральні бонди на суму $13 000 000 000. Ці бонди можуть їхні власники виміняти на нові, від яких Уряд платитиме по 5%. Вони важні до листопада 1970-го року. Власники бондів, що дозрівають в лютім і квітні цього року можуть також виміняти їх на нові бонди, які дозрівають вже в серпні 1967-го року, але відсотки від них виноситимуть тільки 4.7/8. Це вдруге після світової війни Департамент Скарбу пропонує по 5% від своїх бондів.

М. Л-ий

УКРАЇНА ОЧИМА ПІВДЕННО-АФРИКАНСЬКОГО АНГЛІЙЦЯ

(2)

Київ після війни розбудували і поширили у стандартних зразках. Вулиці широкі, обсаджені деревами. Будинки не припирають до самих хідників, як в інших містах, а побудовані так, щоб дати людям трохи простору і свіжого повітря. З-поміж житлових будинків підносяться бані церков, додаючи місту краси.

В Софійському Соборі застав Пост повно людей, і молода дівчина, що супроводила його, визнавалася в історії культури й архітектури не так, як провідник у Ростові, виявився іґнорантом. В іншій церкві, в якій дозволено відправляти Богослужбу, застав Пост трохи старих жінок, а при вході кілька старших пань, що просили у прохожих пожертв для церкви.

— Вони мене роблять хворим, — сказав Постові його провідник „русский человск". — Ці жінки не потребують жебрати, бо держава дбає за всіх. Це лише захланність. Попи їдять кав'яр і п'ють вино за ті копійки, призбирані цими жінками.

На щастя, чимало церков збереглося, між іншими також — до певної міри — Печерська Лавра з XI століття. Є тут церква з прегарною вежею, з чудовою дзвіницею і багато будинків, стіни яких розмальовані наче сторінки з Несторового літопису.

Правий берег Дніпра, пише Пост, — подобає на високу гору, і звідси видно степи. Промислову частину Києва перенесено в інше місце. Докопалися тут і до природнього газу, яким користується навіть місто Рига в Латвії. Росіяни люблять Москву, але там нема нічого надзвичайного. Зате Київ, поки ще орда його спалила, причинився багато до розвитку культури, і ця давня слава ще й досі присвічує йому, позначаючись на характері людей й їх мистецтві. 42 мільйони українців говорять і пишуть своєю гарною мовою, їм прикметна самопошана. Виступи Київського Державного Балету України, які я бачив, дуже добрі, і мій російський приятель запевняв мене, що вони кращі, ніж у Ленінґраді".

Автор вірить, що державна влада рахується з українським населенням з огляду на його кількість, і це змушує її робити поступки, яких не мають інші меншини (?). Україна має власні зв'язки із закордоном (?), в ОН є українське п р е дставництво. Є великі колонії українців закордоном, навіть на степах Канади.

Автор здибав американських українців, які потайки відвідували своїх рідних, здибав українців, совєтських громадян, які одержують українські газети з Америки. Хто це — довірені режимні особи?

СССР, — пише Пост, — малощо не втратив України у другій світовій війні. Я сам бачив документальні фільми, як спонтанно на Україні населення вітало німецьку армію, як ішли довжелезні колони полонених червоноармійців, що сотками тисяч піддавалися німцям. Було це з двох причин: історичної і з причини ненависти українців до Сталіна та його безоглядної колективізації.

Сталін сам під час війни відслонив був рубець трагічної залізної заслони, коли Черчілл у Москві запитав: „Скажіть, чи для вас особисто ця війна така тяжка, як було переведення колективізації селянства?" — „О, ні — відповів Сталін. — То була страшна боротьба. То була страшна річ, що тяглася чотири роки. Одначе, колективізація була конечно потрібною, щоб охоронити Росію від періодичного голоду".

Різницю між українцями й москалями яскраво з'ясував у 1888 році Тіхомірів: „Великорос не всилі уявити собі життя поза своєю „общиною" (комуною). Українець, навпаки, каже: гуртове — чортове! Українець виходить передусім із своїх особистих прав. Не дивниця, що так розпучливо боролося українське селянство проти безоглядної сталінської колективізації. Хоч Сталін помер, трагедія триває, і кожний день приносить якесь страхіття. Довідуємося про це хоч би з книжки письменника Івана Стаднюка „Люди — не янголи".

Протягом усієї подорожі Поста, особливо по Україні, за ним слідкував дух сталінської доби. Це викликало в нього мелянхолію. Він любив виїздити з гамірливих міст на безмежні чорноземні простори і, оглядаючи українські села, дивувався,як густо вони заселені після страхітливої минувшини.

„Селяни та їхні жінки, що працювали на полі, — пише Пост, — здавалися мені більше замисленими, як звичайно селяни бувають. Ми переїздили від села до села попри охайні хати, з біленькими стінами, дерев'яні частини яких помальовані на синьо. Вдень хати були пусті, за вийнятком повної дітвори школи, за стінами якої плуг орав землю. Любо було слухати дитячі голосочки та їх сміливі відповіді".

З недавніх побойовищ вернувся автор у Київ. Місто все ще „видужувало" після Першотравневої паради. Раз-у-раз зустрічав він людей, які жалкували, що не могли запросити його до себе, признаючись, що мусять все приводити до порядку.

„Зустрів я також загальнознаного українського письменника, який, весело заявивши мені, що як нежонатий має привілей не уладжувати прийнять для гостей, запитався, чи не схотів би я провести з ним вечір у його хаті. Я радо згодився, вважаючи, що цей письменник мешкає в гуртожитку, але він сказав, що має два доми: один у Києві і другий на селі. Половину тижня проводить в місті, половину на „дачі". І власне хотів забрати мене з собою на „дачу". Потім цей високого росту, енергійний бльондин, тричі поранений на війні, став розмовляти позаміським телефоном у справі зборів молодих літераторів, на яких буде критика й дискусія.

— Це новий спосіб контролювати літературу, — зауважив йому Пост, коли він скінчив телефонічну розмову. — Навіть такий знаний письменник, як Паустовський, проти колективізації літератури і мистецтва. Коли Горький запропонував Паустовському спільно з іншими писати якусь книжку, він рішучо відмовився, заявивши: „Чи можливо, щоб троє людей грало рівночасно на одній скрипці?"

— Само собою, — відповів цей український письменник, — не треба доходити аж до крайности, але більше можна осягнути колективною критикою і заохотою молодих письменників, ніж індивідуально.

Після того він зірвався із крісла, кажучи: „Їдемо!"

Під нагальним дощем посідали до авта. З Києва їхали яких 50 миль уздовж берега Дніпра. Письменник хвалився, що він перший інтелектуаліст у своїй родині: батько — селянин, мама — не письменна.

— А як тепер ваші батьки?

— Побачите їх на дачі, вони там живуть.

— Чи дача є вашою власністю?

— Чому ж би ні? — здивувався письменник. — Я вніс прохання, щоб мені дали земельну площу, і дістав її. Кожний може дістати, хто має незаплямовану біографію. Можна також на спілку купити ділянку і збудувати собі маленьку хатину. Можна зробити це на виплату. Я особисто мушу виплачувати 70 рублів річно.

(Далі буде)

Павло Тичина

ГЕРОЯМ КРУТ

Присвячено бійцям Київського Студентського Куреня, що їх тіла були поховані 19-го березня 1918 на Аскольдовій Могилі над Дніпром у Києві.

> *На Аскольдовій Могилі*
> *поховали їх —*
> *тридцять мучнів українців,*
> *славних молодих . . .*
>
> *На Аскольдовій Могилі*
> *український цвіт —*
> *по кривавій по дорозі*
> *нам іти у світ.*
>
> *На кого посміла знятись*
> *зрадницька рука?*
> *Квітне сонце, грає вітер*
> *і Дніпро ріка . . .*
>
> *На кого завзявся ворог?*
> *Боже, покарай!*
> *Понад все вони любили*
> *свій коханий край.*
>
> *Вмерли в Новім Заповіті*
> *з славою святих.*
> *На Аскольдовій Могилі*
> *поховали їх.*

З НАШИХ БУДНІВ

ЯЩУР В УКРАЇНІ

У листі з Рідного Краю Рідня дуже вибачається, що не прислала цим разом святочного дарунка — сушених грибів. „Ми заготовили гриби задовго перед святами, та коли прийшли на пошту надавати — нам сказали, що таких посилок пошта не приймає. Може боїться, щоб по дорозі не стеребив грибів проклятий ящур . . ."

Нахрапна худобяча пошесть, що лютувала в Україні та в інших так званих республіках і накоїла стільки лиха серед корівника, стала, як бачимо, предметом насмішок та кпин серед народу, який, за козацькими традиціями, і в найгіршій біді вміє гірким сміхом посміятись. І так, для прикладу, коли в сільській кооперативі чи в так званому сільмагу продавець зробить „манко" або забракне йому товару, люди в селі говорять, що сіль і „шпички" ящур пожер, а горілку випив . . .

Розуміється, таких зразків народної творчости співробітники Інституту Фолкльору УССР не збирають, хоч може й записують по секрету до захалявних книжечок. Втім, у святковому сезоні крайові, з дозволу сказавши, фолкльористи були дуже зайняті ударною кампанією фабрикації совєтських колядок і щедрівок такого високомистецького стилю, як, для прикладу:

> Ой, у полі трактор оре,
> Щедрий вечір,
> добрий вечір . . .

Тож не здивуйтесь, добрі люди, якщо котрийсь з таких геніїв сфабрикує незабаром соціялістичний змістом „Вертеп", в котрому святих осіб заступлять доярка і заслужений конюк, янголів — комсомольці, побожних пастирів — трактористи, а трьох Волхвів зі Сходу — товариші з райкому партії, що за світлом червоної зірки приперли з району на антирелігійну пропаґанду.

Ну, царя Ірода, що колись в бурсацькій коляді „за Христом ганявся", геніяльному авторові такого „Вертепу" не треба буде далеко шукати: він покаже в машкарі „американського аґресора у В'єтнамі" нещасного дядька Сема, якого тепер всякі „Перці" та „Крокодили" страшенно публічать, а їхні карикатуристи вже й просто не знають, якого ящура чи іншу огидну потвору з нього зробити

Проте, свої й чужі туристи та спостерігачі запримітили, що сіра підсовєтська людина не бере собі дуже до серця такої обтріпаної пропаґанди. Кожного надибаного на вулиці американця люди вітають прихильно добрим словом чи усмішкою. Пригадується польський жарт, що його мої шановні земляки вже напевно чули і знають, але він мені якраз тут добре пасує, тому не вагаюся його повторити:

У Варшаві арештували якогось п'яничку за те, що викрикував у трамваї: — „Наш уряд до нічого не годиться!" На міліції п'яний протверезів і став виправдуватись, що він мав на думці не уряд людової Польщі, а польський екзильний уряд у Лондоні!

— Не плети дурниць, — крикнув міліціонер, — ми знаємо, котрий уряд до бані . . .

Ікер

Ярослав Ґерус

ПРИГОДА СНАЙПЕРА

(4)

Отже, я мав уже відповідь на питання, що так хвилювало мене: у потоці купався большевицький вояк! Був, правда, як виглядало, самодин, але це була для мене мала потіха. Десь недалеко мусіла ж бути й частина, до якої він належав! Але, де та частина?... По якому боці?... Куди треба мені прямувати, щоб не попасти у ворожі лабети?

Але, поки розв'язувати цю проблему, мені треба було негайно щезати звідсіль, з цього місця, щоб чого доброго не потрапити на очі тому большевикові, що був у воді і в кожній хвилині міг сюди прийти.

Я вже хотів був відповзти від берега, коли нараз плюскіт увірвався і в кущах на протилежному березі щось зашелестіло.

Я скам'янів, вп'явши зір у те місце, звідкіля нісся шелест.

Нараз на крайньому кущі заколихалися гілки, поміж ними забіліло чиєсь тіло... Так, це був він, власник уніформи, що лежала біля мене!... Він скінчив уже купатися і прямував до своїх речей!..

Тікати вже не було часу. Я встав із землі і причаївшись за кущем, добув із піхви багнет. Стріляти ж було б божевіллям! „Але що буде, коли встигне крикнути?" — свердлила мозок тривожна думка. — „Треба так упоратись, щоб не встиг" — відповідала зухвало інша.

Увесь той час я не відривав очей від куща, за яким ворушився большевик. Ось він уже виходить з-поза нього... Але що це?... Та це ж жінка!..

Один погляд на її обличчя, і .. мене наче окропом облито!..

Так, це була вона! Моя Маруся! Моя русява пропаґандистка!

Рій думок зашарудів мені в голові, а всі вони зводились до одного питання: що робити?.. Не міг же ж я її вбивати! Але й про себе треба було дбати. Треба було якось рятуватися! Коли б вона, побачивши мене, наробила крику, я б пропав!

Але раптом блиснула мені цілком нова, спасенна думка. Вона ж, ота большевичка, могла мене врятувати! Могла показати мені дорогу до моїх людей! Не з доброї волі, це очевидно, але я міг її до того примусити.

І в цій же хвилині зродився у мене плян діяння. Щоб вона, побачивши мене, не скрикнула, треба спрямувати її увагу в інший бік. Це не було важко зробити. Ще малим хлопцем навчився я тієї штуки. Я підняв із землі камінь і кинув його поза потік, у кущі, що були поза нею. Вислід був такий, як я сподівався. Почувши шелест від падіння каменя, вона повернула голову туди і, заслоняючись руками, почала боязко підступати до своїх речей. Ідучи отак крок за кроком, вона не дивилася туди, куди йшла, значить на те місце, де я стояв. Уся її увага була зосереджена на протилежний берег. Була певна, що хтось її звідтіль підглядає...

Присівши за кущем, я ждав, поки вона вийде на берег, і стане біля мене.

За кілька хвилин це сталося.

Все відбулося краще, аніж я того сподівався. Коли вона, не зводячи очей з протилежного берега, простягала руку по свою білизну, я миттю підскочив до неї. Однією рукою затулив їй рота, а другою, тією, в якій тримав багнет, оповив її стан. Дівчина запручалась, як риба, коли її витягають з води. Вона хотіла була кричати, але моя рука, що затуляла рот, не дозволяла на те. Вона била мене кулаками, куди попало, але, вдарившись декілька разів об залізззя, що було понавішуване на моєму поясі, перестала це робити. Тільки груди то піднімались, то опускались, як у змагуна, що тількищо добіг до мети.

Я зачекав хвилину, поки її перший переляк проминув, а тоді, нахилившись до неї — вона була на півголови нижча за мене — сказав: „Не лякайтеся... Вам нічого поганого не станеться, якщо робитимете все, що вам накажу! Я відбився від своєї частини. Сьогодні вранці під час бою мене приголомшила граната, і я зостався тут. Ви мусите провести мене до німецьких становищ. Я вас зараз звільню. Тільки не пробуйте кричати! У мене в руці багнет... Мені було б дуже боляче проколювати ним таке чудове, як ваше, тіло... Тікати, думаю, не будете. Нагій жінці навіть між своїми показуватись незручно...

Коли я звільнив її із своїх не романтичних обіймів, вона, глянувши на мене поглядом дикої кішки, що її зловлено в тенети, миттю присіла на зап'ятках. Стиснувши докупи коліна, прилягла до них грудьми так, що я міг бачити тільки її плечі.

Забезпечившись отак проти мого погляду, вона знову сягнула рукою по своє одіння.

— О, пробачте, — сказав я, відсуваючи набік блюзу, що її вона хотіла саме взяти. Ваша нагота є покищо для мене єдиною ґарантією, що не втечете!..

Вона з ще більшою злістю глянула на мене і процідила крізь зуби: — Грубіян!

Отаке було перше слово, що його я почув безпосередньо з її уст. І це слово заважило на всьому дальшому ході подій. Коли б не воно, не оте слово, я, може, був би признався їй, що я є, властне, тим снайпером, який мав її на прицілі своєї рушниці, який міг її вбити, а того не зробив, що я є тим, який говорив з нею по мегафону і якому вона виявила своє імення та колір своїх очей.

Резолюції Конвенції Союзу Українок Америки

1. Конвенція прийняла з глибоким зворушенням та вдячністю привіт від Верховного Архиєпископа Кардинала Йосифа Сліпого та бажає Йому завершення Його найвищих задумів і починів на церковній і національній ниві. Молимо Всевишнього, щоб піднята на Вселенському Соборі ідея патріярхату була здійснена для добра Української Католицької Церкви.

2. Конвенція вітає духовників нашої ієрархії — Митрополита Кир Амврозія і Митрополита Кир Йоана, Архиєпископа Мстислава та Єпископів Кир Йосифа і Кир Ярослава.

3. Конвенція вітає український народ, а зокрема жіноцтво на рідних землях, яке, хоч поневолене, стоїть в обороні релігійної і національної свідомости української родини.

4. Вітаємо голову СФУЖО Олену Залізняк з почесним членством СУА, Управу СФУЖО та його складові організації, з якими вдержуємо сестринні взаємини та спільно йдемо до однієї мети.

5. Вітаємо Укрїнський Конгресовий Комітет, що вже 25 років стоїть у проводі нашого громадсько-політичного життя.

5. Вітаємо Українській СУА Олену Лотоцьку та висловлюємо їй подяку за її 40-літню громадську працю.

7. Вітаємо почесну членку СУА Ганну Дмитерко-Ратич, жінку - вояка УСС, носія традицій січового вояцтва в наших рядах.

8. Вітаємо Відділи 1, 3 і 4, що є основниками СУА, вітаємо 26 відзначених Відділів, що мають більш як 30 років праці в організації і все членство, об'єднане в рядах СУА.

Конвенція просить:

Українські церковні і світські установи, що мають виховні завдання —

а.) допомогти українській матері зберегти українську духовість молодого покоління, плекаючи рідні релігійно-національні традиції і рідну мову в церквах і школах.

б.) звернути більшу увагу на плекання і поширювання рідної культури, — основи й передумови самобутности нації.

в.) іти назустріч потребі української студіюючої молоді, для якої цінності і прояви української культури є найкращою зброєю в боротьбі за українську справу.

Конвенція закликає.

1. Українську матір на чужині — зберігати силу нашого поселення, його життьову і духову здатність і — хоронити українську родину, — остою релігійної і національної культури і традиції.

2. Провід і членок СУА — плекати духа єдности української спільноти на чужині та змагати до об'єднання наших громадсько - політичних сил для створення одного центру укаїнського життя в діяспорі.

3. Українське жіноцтво в Америці, яке стоїть поза рямками організованого життя, включатися в ряди СУА, що впродовж 40 літ дав великий вклад у культурну і громадську розбудову української спільноти.

3. Українське жіноцтво в Америці, яке стоїть поза рямками організованого життя, включатися в ряди СУА, що впродовж 40 літ дав великий вклад у культурну і громадську розбудову української спільноти.

Резолюції організаційні:

1. Охоплювати неорганізоване жіноцтво, приєднуючи його до вже існуючих Відділів або творити нові Відділи, з окремою увагою до молодшого покоління жінок.

2. Змагати до підвищення організаційного рівня членок, що згодом дасть бажану кількість громадських діячок.

3. Посилити контакти референток Централі, Окружних Рад і Відділів СУА. Частіші зустрічі та спільні імпрези сусідніх Відділів скріплять взаємини та почуття приналежности до великої організації.

4. Важним чинником для скріплення організаційної праці є власна домівка. Окружні Ради й Відділи повинні до неї змагати.

5. Звернути увагу на неорганізовану жіночу молодь і створити для неї українське товариське середовище.

Культ. освітня ділянка:

1. Продовжувати День Жінки - Героїні, встановлений на місяці лютий-березень для поклону жінкам, що брали активну участь у визвольній боротьбі. Змагати до того, щоб Окружні Ради відзначили це спільним святом, у Відділах відчитати доповідь або спогад, присвячений тому.

2. Змагати до заснування Гуртків Книголюбів і влаштовувати літературні вечори.

3. Підносити рівень доповідей і дискусій і притягати до доповідей фахових людей із кожної ділянки.

4. Продовжувати пізнання стилевого народного строю при помочі показів, а також вияснити різні відміни народного вбрання.

5. Оснувати в Централі мандрівну виставку і притягати до співпраці при цьому кожну округу СУА.

6 Створити при Окружних Радах бібліотеку жіночої творчости і культ. освітніх матеріялів для користання Відділами СУА.

7. Знайти в округах людей, що могли б виконувати переклади цінних доповідей для англомовних Відділів СУА.

8. Зорганізувати курси української мови в англомовних Відділах.

9. Провести новий Конкурс, що дав би матеріял для культ. освітньої праці Відділів.

Резолюції виховні:

1. При кожній Окружній Раді повинна бути виховна референтка.

2. Скріпити акцію заснування Дитячих Світличок і присвятити більшу увагу існуючим.

3. Для кращої розбудови Світличок провести курс садівничок.

4. Звернути увагу на дітвору шкільного віку, неохоплену молодечими організаціями, влаштовуючи для неї курси самодіяльности, як хори, курси танків, образотворчого й народного мистецтва, книголюбів.

5. Продовжувати Градуаційні Зустрічі, а де їх ще не було, впровадити їх.

6. Продовжувати співпрацю з молодечими організаціями.
ціями.

7. Закликати постійно родичів до співпраці з виховними чинниками, українськими і американськими (П. Т. А.)

Резолюції пресові:

1. Продовжувати а „Нашому Житті" статті на організаційні теми, обговорюючя поодинокі ділянки праці. Також продовжувати поміщування проблемних і дискусійних статтей.

2. Присвячувати менше місця дописам про особисті ювілеї, а більше проблемам і діяльності молодих в рямках СУА, та змагати до окремої сторінки молоді.

3. Побільшити „Наше Життя" до 40 сторінок, і то якнайскоріше, бо цього вимагають потреби організації.

4. Скріпити кампанію за збільшення передплатниць „Нашого Життя" і посилити Пресовий Фонд.

5. Встановити в кожному Відділі пресову референтуру.

Резолюції суспільної опіки:

1. Скріпити моральну та матеріяльну опіку потребуючим родинам та старшим самітним особам, як теж відвідувати й допомагати хворим вдома й по шпиталях, не обмежуючись до членства СУА.

2. Приступити до створення першого Дому для Старших у Філядельфії та розглянути можливість для створення таких Домів по округах діяльности СУА.

3. Створити при Окружних Радах Комісію Суспільної Опіки й Добровільну Жіночу Службу. Заохотити Відділи до створення Фонду Наглої Потреби.

Резолюції господарські:

1. Проводити в життя клич „Свій до свого" та засвоювати його нашій дітворі і молоді.

2. Куховарські приписи „Нашого Життя" видати окремою книжкою.

3. Інформувати про можливості перевишколу української жінки, що підносили б її кваліфікацію.

Ухвалено на XIV Конвенції Союзу Українок Америки, що відбулась в днях 26-28 листопада 1965 р. в готелі Статлер Гилтон у Ню Йорку. Філядельфія, 10 грудня 1965.

В. Ласовський

Мене здемасковано...

Як виходить зі статті п. І. Костюка, поміщеної в „Свободі" з 5-го листопада ц. р. мистець А. Малюца, який оноді писав про мене статтю ніби твердив, що В. Ласовський, тобто я, був „...організатором багатьох мистецьких об'єднань... членом різних об'єднань... літературного об'єднання „Листопад". Між мистецькими об'єднаннями А. Малюца згадує Драматичну Студію „Хмаролім" у Львові і твердить, що В. Ласовський організував її та був її душею. Мушу ствердити, що А. Малюца не був докладно поінформований. В. Ласовський організатором і душею „Хмаролому" ніколи не був."

Свята правда. Ніколи я не був ні організатором ні членом „Хмаролому". Зі соромом признаюся, що я не був також не то що організатором, але навіть членом літературної групи „Листопад", бо навіть графоманом не доводилось бувати. Але відкіль взявся у п. Костюка отой демаскувальний запал, що в ньому бахнув розмірами імпозантну статтю про мою скромну особу, коли Малюца ніколи і ніде не писав про мою участь у „Хмароломі"?

Проте стаття п. Костюка хоч і сперта на вигадці, стала для мене причиною глибокої духової драми. Мене здемасковано. Копи справі моєї відсутности в „Хмароломі" присвячено велику статтю, опрокидуючу підозріння, що я міг бути його організатором і душею, то демаскаційний процес може навіть розгорнутися в лявіну докірливих стверджень подібних відсутностей. Схоплюю розпачно голову в долоні і гарячково підраховую компромітуючі відсутності.

І так. Не був я не тільки що душею і організатором, але навіть рядовим членом львівських організацій і імпрез: Духової оркестри пожежників, Товариства кам'яничних сторожів Організації сажотрусів, Товариства охорони тварин, Товариства ...Боже мій! Довгою чергою виринають з моєї пам'яті десятки організацій, та формуються в моїй розхвильованій уяві в звинувачуючий похід проти мене, мовляв, чому ж ти прохвосте, поминув наші ряди, чому не став їх душею, або бодай мізерним члеником?...

Всі мої друзі і знайомі з того часу! Не пишіть вже більше демаскувальних статтей про мене. Бо їйбогу не виндержу. Сам оце признаюся чесно перед достойною громадою: — не був же я, негідник, душею і організатором багатьох чесних товариств. Каюся, гірко каюся, але що ж, колеса історії не завернеш. Не пишіть статтей про мене! Уклінно ж прошу тих, що напр. хотіми б здемаскувати мене в тому, що я не був організатором ні душею напр. индівської парляментарної репрезентації, — обернути свій публіцистичний хист на краще діло. А коли ми вже при „Хмароломі", то чи не доцільніше було б його учасникам побільше писати про ті обставини, що в них постав „Хмаролім", „Листопад", діяла група молоді, адепти мистецтва зі школи О. Новаківського в свойому гуртку „РУБ", коли то запально дискутувалося про проблеми модернізму і національного мистецтва, коли з тривожною увагою слідкувалося за ходом культурних подій на Східніх Землях, а у вікна українського Академічного Дому у Львові летіли цегли і пляшки в атаках на „гайдамацку дзіч" польських молодиків в „кшевсню культури"... Власне, коли на екрані тих днів культуротворчі процеси ферментували нестримним гоном в засідчуванні культурного суверенітету на галицьких землях „гайдамацких збіруф", коли за цим екраном бурлили підземні джерела народного гніву — ОУН, що були збудниками творчої снаги для молодих талантів, збудниками національної гордости і прагнення здійснити гордий виклик молодого письменника І. Черняви — „На Сході — ми!", сідоглавий Львів виховував такі кольоритні появи молодих талантів, як сестри Туркевичівни, Гаранцаківни, Янева, Кравцева, Антонича, Гаврилюка, Гординського, Яцкевича, Мороза, Лужницького, Березовського (Ковальчука), та інших в довгій черзі.

І коли вже про „Хмаролім" мова, то не слід проочити замітного факту, що польський культуртрегер, розпоряджаючи всіма матеріяльними ресурсами, не спромігся у Львові на експериментальну, того роду, сцену. А жиди, які мали у Львові своє поважне скупчення з розбудованим культурним життям, спромоглися на таку сцену значно пізніше...

Ось про що пишіть любі друзі. Є про що писати і треба писати, бо наші молоді малярі й письменники та взагалі молодше покоління на еміграції косенько споглядає на старокрасві „олдфешенські" культурні дії, мовляв, що ж, там то, в краї була культурна провінція, нічого там і не діялося, нічому з того і не навчитися. Чи в цьому невігластві не винуваті ми чимало, — скажіть самі.

А демаскувальні статті, як ось п. І. Костюка, коли конечне хочете писати, шліть просто до „Лиса Микити".

В. Ласовський

ЗВЕРНЕННЯ

ПРЕЗИДІЇ І ВИКОНАВЧОГО ОРГАНУ УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ РАДИ ДО ВСІХ УКРАЇНЦІВ, ПОСЕЛЕНИХ У ВІЛЬНОМУ СВІТІ

Дорогі Земляки і Землячки!

Державний Центр Української Народної Республіки, зокрема Українська Національна Рада і Виконавчий Орган, як спадкоємець створеного з волі українського народу на Батьківщині і легально існуючого в 1917-1920 рр. Уряду Української Народної Республіки, беззастережно стояв і стоїть на самостійницьких позиціях та продовжує свою діяльність в інтересах національно-визвольної боротьби українського народу проти совєтсько-московської окупації за досягнення найвищого ідеалу українського народу: виборення державної незалежности і відновлення своєї Вільної, Соборної і Незалежної Держави.

Ця безкомпромісова боротьба за державну незалежність вимагає не лише жертвенности українського народу на рідних землях, а і їхніх братів та сестер, поселених у вільному світі.

Відвічні вороги ідеї Української Незалежної, Соборної Держави вживають різних методів і заходів в поборенні нашої єдности не лише на Рідних Землях, а і тут у вільному світі. Наші вороги добре знають, що в єдності сила народу, а пересварили нас і поділивши на частини чи групи, їм буде легко по одниці винищувати та розкладати українську громаду, що перебуває поза межами Батьківщини. Цього ми не смісмо ніколи забувати. Різним наклепам, намаганням поділу і розбиттю української спільноти мусимо давати найгострішу відсіч.

Крім моральної допомоги Органам Державного Центру Української Народної Республіки в екзилі, не мусимо забувати і про матеріяльну їх підтримку.

Розвій світових подій та подій на Батьківщині зобов'язують Виконавчий Орган УНРади з кожним роком поширювати свою діяльність, особливо на зовнішньому та пропагандивному відтинках.

Вся діяльність Органів Державного Центру Української Народної Республіки і його акції політичного характеру вимагають фінансових засобів, що їх можете дати лише Ви шляхом щорічних збірок традиційного „Податку 22 Січня", добровільного „Національного Податку" як теж сплати „Позички Визволення України". Цьогорічна мобілізація фінансових засобів не принесла сподіваного, а це в першу чергу відбилося на виконанні цілого ряду запланованих акцій політичного характеру.

Ми ще раз нагадуємо, що успіх в діяльності органів Державного Центру УНР, які мають переводити в життя цілком незалежну національно - визвольну політику, в першу чергу залежить від їхніх фінансових засобів, джерелом яких являєтесь лише Ви.

Тому Президія і Виконавчий Орган Української Національної Ради звертаються до всіх українських патріотів, поселених у вільному світі, з проханням зактивізувати і посилити свою фінансову жертовність. В місяцях січні-квітні 1966 р. хай не буде ні одного прихильника Державного Центру, який не вніс би в фонд Української Народної Республіки своєї річної вкладки: в Америці і Канаді — 15 дол., Англії — 5 ф., Австралії — 7 ф. та в інших країнах рівновартість 30-50 нм. Особливе звернення і прохання до наших промисловців, купців та заможних осіб, які при добрій волі, при своєму високому матеріяльному добробуті можуть зробити великий грошовий внесок у скарбницю Української Народної Республіки в екзилі.

Сподіваємося, що в 1966 р. не буде таких українських патріотів, які стоятимуть осторонь та не складуть своїх внесків у розбудову національно - визвольної діяльности органів Державного Центру Української Народної Республіки.

Подаємо до відома нашій дальшій Родині, Приятелям і Знайомим,
що ми повінчалися 22-го січня 1966 року у Філядельфії, Па.

МАРІЙКА СТАШКО
і
АНДРІЙ СЕНЬКІВСЬКИЙ
студент 4 р. дентистики

БРАТСТВО СВ. О. НИКОЛАЯ — 5-ИЙ ВІДДІЛ УНС в АСТОРІЇ,
в глибокому смутку повідомляє Членство Братства, що 24-го січня 1966 року на 76-му році життя відійшов у Вічність

✝

ІВАН СИДОР

Секретар Братства.

Закликаємо всіх Членів Братства взяти участь в похоронних обрядах дня 28-го січня 1966 р. о год. 9-ій з похоронного заведення Quinn, 35-20 Broadway, Long Island City, а опісля до церкви Holy Cross, 37-09, 31st Avenue.
ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Родині Покійного складаємо співчуття.

ЗАРЯД БРАТСТВА

Замість квітів на свіжу могилу
бл. п. ОЛЕСЯ СЕРЕДИНСЬКОГО
складаємо $25.00 на Університет в Римі
Дарія і Ярослав МИНДЮКИ

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого Найдорожчого і Незабутнього
МУЖА і БАТЬКА

бл. п. Павла Заболоцького

буде відправлена

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА З ПАНАХИДОЮ

в українській кат. Церкві св. І. ХРЕСТИТЕЛЯ при Сенфорд Еве. в Нюарку, Н. Дж.

в четвер, 3-го лютого 1966 року
о год. 7-ій рано
на яку запрошуємо Родину, Приятелів і Знайомих.

Дружина — ІРИНА
Дочка — ДАРІЯ з чоловіком ЮРІЄМ ДОЛИНСЬКИМ

Збори Відділів УНСоюзу

НЕДІЛЯ, 6-го ЛЮТОГО 1966 р.

ПЕРТ АМБОЙ, Н. Дж. Місячні збори Б-ва Василія — 168 Відд. о год. 3 по пол. в УНДомі, 760 State St. На зборах буде вибір делеґата на 26 Конвенцію УНС та інші важні справи. — М. Шнир, предс., Гр. Бабин, секр.

WILKES BARRE, Pa. Місячні збори Б-ва св. І. Хрестителя — 223 Відд. УНС в залі церкви св. ап. Петра і Павла. На порядку: вибір делеґата на 26 Конвенцію УНС. — Управа.

Юрко Данилович Ткаченко-Тамарченко

(Посмертна згадка)

З глибоким сумом довідався я, на жаль, аж тільки тепер про наглу смерть у далекому Перті, в Західній Австралії, 11 вересня 1965 року св. п. Юрія Даниловича Ткаченка - Тамарченка.

Біль стискає серце, а в пам'яті випливають спогади про наші зустрічі, спільний виїзд за межі Батьківщини і спільну працю в мистецтві.

Юрко Данилович народився 10 квітня 1895 р. у родині відомого в Харкові українського громадянина Данила Ткаченка. Він сам і його брат залишили незатертий слід в розвиткові української культури. Старший брат Олександер, славний співак-бас, виступав у зорганізованій в Харкові українській опері, а потім перейшов до УКВА — Українського Камерного Вокального Ансамблю і брав діяльну участь в концертах української музики, що їх часто влаштовував у тих роках Гнат Хоткевич в залі громадської бібліотеки. Його молодший брат Борис був талановитим українським філологом і під час єжовщини поділив трагічну долю численних українських культурних діячів.

Юрко Данилович закінчив у Києві Музично-Драматичний Інститут ім. Лисенка, після чого співав, режисерував і був театральним рецензентом в українських часописах Харкова. Якийсь час мув керівником музичного відділу Українського Радіокомітету, де я з ним вперше і познайомився, бравши участь в його музичних програмах. Одружившись з співачкою Тамарою Сілаковою, знову виїхав до Києва, де вона співала у фільгармонії, а він працював як секретар Спілки композиторів України. З початком війни вони повернулись до Харкова, де їх наздогнала німецька окупація.

Під час окупації Юрко Данилович працював чи то у фільгармонії, чи то в консерваторії (не пам'ятаю точно), бідував і голодував, як і ми всі в Харкові, а потім став режисером харківської опери. Незабаром після того німці вивезли увесь склад опери на захід, і ми опинилися в Горішньому Шлезьку. Там ще намагалися зберегти театр як мистецьку одиницю, даючи оперові вистави в Катовіцах, Соснівцях, Кренав, Авшвіці, але — кінець наближався. Німці поділили активну частину артистів на дрібніші групи і вивезли їх до Берліну, а решту запроторили на роботи в промисловості. У Берліні Юрко Данилович зорганізував — групу-виставу „Запорожець за Дунаєм" і як її мистецький керівник об'їздив з нею остівські табори, приносячи нашим нещасним землякам розраду і подих рідної України.

Опинившись по закінченні війни на британській зоні спершу в збірному таборі Венторф, а потім перейшовши до великого українського табору в Гайденав, Юрко Данилович організує з наявних фахових і аматорських сил театр, де з властивим йому досвідом ставить кілька українських клясичних п'єс, в тому числі „Запорожця за Дунаєм" і „Наталку-Полтавку". Театр здобув собі широку славу і з успіхом відвідував інші табори.

Крім театру Юрко Данилович бере активну участь в культурно - національному житті, в пресі, в академіях, репрезентаційних виступах перед чужинцями. Але вже наближається пора масового переселення за океан. Юрко Данилович потрапляє в далеку Австралію, в місто Перт. Там також бере активну участь в національно-культурному житті місцевої громади, засновує вокально-музичну студію, в якій викладає спів, музику і сценічне мистецтво. Студія поступово набирає сили і стає поважним чинником в австралійському музичному житті. Силами своїх учнів Юрко Данилович здійснює поставу опери „Фавст" в концертовому виконанні, мріє про поставу „Бориса Годунова", популярного в чужинецькому світі, але невблаганна хвороба серця набирає на силі...

Минулого року Юрко Данилович в тяжкому стані потрапляє до лікарні, але помалу видужує і повертається додому з категоричною забороною працювати. Але... жити треба, та й шкода кидати улюблену справу. І він далі провадить свою студію. В трагічний день 11 вересня, на 71-му році життя, під час концерту учнів його студії, хворе серце артиста не витримало!

Понад 200 листів, карток і телеграм, численні китиці квітів наспіли до хати Юрка Даниловича на сумну вістку про його смерть. По виконанні всіх похоронних відправ в українській православній церкві труну з його останками занесено до англіканської церкви, де була відіграна 5-та симфонія Чайковського, а хор його учнів відспівав жалобні пісні. Після того тіло було піддане кремації. Попіл згідно з його заповітом був розвіяний в садочку при його домі, де він любив на дозвіллі працювати.

Шануючи пам'ять Юрка Данииловича, віддані його його учні створили в тому садку розаріюм, а щоб продовжити діяльність його студії організують „Тамарченко Меморіел Стюдіо оф Сінгінг".

Вічна пам'ять тобі, дорогий Друже! Може колись дасть Бог вітерець піднесе з твого садочка порошинку на далеку, але ж таку близьку нашому серцю, рідну Україну, яку ти так любив.

Олександер Неділько

Замість квітів, на відзначення пам'яті св. п. Юрка Даниловича складаю до допомогового фонду при об'єднанні українських письменників „Слово" в Ню Йорку 30 долярів і закликаю всіх його земляків, приятелів, знайомих, учнів, співпрацівників у мистецтві скласти пожертву в його пам'ять до названого вище фонду допомоги мистцям, яким ми всі багато зобов'язані.

8-го січня 1966 р.

Посмертні згадки

ТЕОДОР ДАВИДІВ, довголітний член Товариства Згода, Відд. 210 УНС, Бронкс, Н. Й., помер дня 20 листопада 1965 на 79 році життя. Полишив в смутку дружину Катрину, 4 синів, 4 дочки і 23 внуків. Покійний народився в селі Жирова, повіт Вібрка. Похорон відбувся з похоронного заведення до костела Ст. Бенедікт а відтак на цвинтар Ст. Раймонд.
Вічна Йому Пам'ять!
І. Франко, секр.

ІВАН ВИТЯЗЬ, довголітний член 78 Відд. УНСоюзу в Провіденц, Р. Ай., помер 9 грудня 1965 р. на 77 році життя. Покійний походив з села Чорна, повіт Ліско, Західна Україна. Полишив у смутку сина Михайла з родиною і брата. Похорон відбувся 12 грудня 1965 р. з Церкви св. Йоана на український цвинтар у Вали Фолс, Р. Ай.
Вічна Йому Пам'ять!
Управа Відділу

МИХАЙЛО РУДИЙ, б. основник, довголітний член, трикратний предсідник Братства св. Йосафа, 217 Відд. Рочестер, Н. Й., помер дня 17 листопада 1965 р. Полишив у смутку дружину, сина, доньку, внуків і правнуків і сестри. Похорон відбувся 20 листопада 1965. Тлінні останки поховано на цвинтарі Голи Сепалчер Семетери.
Вічна Йому Пам'ять!
В. Колданський, секр.

МАРІЯ ОЛІЙНИК, членкиня Товариства Згода, Відд. 210 УНС в Бронксі, Н. Й., померла дня 13 листопада 1965 на 80-му році життя. Полишила в смутку 2 синів і невістки, 2 зятів дочки і 5 внуків. Похорон відбувся в Монсей, Н. Й.
Вічна Їй Пам'ять!
І. Франко, секр.

МИХАЇЛ ТЕРШАВСКИЙ, член Т-ва Запорозька Січ, відд. 388, в Честер, Па. помер 8 листопада 1965 р. Покійний походив з с. Озмена, повіт Самбір, Зах. Україна. До Америки прибув молодим юнаком в 1913 р. До УНСоюзу вступив в 1916 році. Покійний залишив у великому смутку дружину Юлію і дві дочки замужні і 4 внуки. Покійний був активний і допомагав на українські цілі, не жалував труду, належав до церковного хору, був троєстом в УНДомі, також в україн. правосл. церкві, допомагав при будові УНДому, при будові правос. церкви. Громада втратила незабутнього працівника. Похорон відбувся 12 листопада 1965 з похоронного заведення до Укр. Прав. Церкви Діви Марії, при участи родини, членів парафії, чл. УНСоюзу. Тіло покійного спочиває на Лавт Крафт Семетери, Лінвуд.
Вічна Йому Пам'ять!
Еофемія Воловняк, секретарка.